

03.10.2022

Asia/3

§ 670

V 26.10.2022, Valtuutettu Matti Niirasen aloite sotiemme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi
Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Matti Niirasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Matti Niiranen ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitystä, miten kaupunki tukee jatkossa suunnitelmallisesti sotiemme veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtämisessä nuoremmille sukupolville ja miten kaupunki voisi tukea veteraaniperinneyötä tekeviä järjestöjä ja muita toimijoita. Aloitteen tekijät esittävät lisäksi selvitystä, miten tulevaisuudessa voidaan varmistaa hyvä yhteistyö veteraaniperinnettä vaalivien järjestöjen, kaupungin luottamushenkilöiden sekä opetus- ja kulttuuritoimen kesken. Aloitteen tekijät esittävät myös yhteyshenkilön nimeämistä veteraaniperinneyön tukemiseen ja mahdollisesti tarvittavaan koordinointiin.

Kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä vastuuta sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämisestä nuoremmille sukupolville. Kaupunginhallitus katsoo, että tällaista toimintaa tehdään

parhaiten toimialojen ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden välisenä yhteistyönä. Erillisen veteraanien perinnetyötä tukevan työryhmän tai muun toimielimen perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Aloitteessa ehdotettu toiminta toteutuu nykyisessä monien toimijoiden yhteistyössä ja hajautetussa toimintatavassa ilman uusien hallinnollisten rakenteiden luomista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatussuunnitelma, opetussuunnitelmat ja tutkinnon perusteet ohjaavat kasvattajia ja opettajia yhteistyöhön muiden toimialojen ja järjestöjen kanssa lähialueen historiallisen ja kulttuurisen tarjonnan hyödyntämisessä. Toimialan yksiköillä on jo nykyisin vakiintuneita yhteistyösuhteita ja -toimintatapoja kulttuuriperintöä vaalivien tahojen kanssa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla perinnetyöhön kuuluvat merkkipäivien vietto, erilaiset temaattiset tilaisuudet, aineiston kokoaminen ja säilyttäminen muistiorganisaatioissa sekä kokoelman saattaminen vaivattomasti tarkoituksenmukaisilla tavoilla saataville uusille sukupolville museoissa, kulttuurilaitoksissa, kouluissa ja kansalaisjärjestöjen toiminnan kautta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on tarkoitus nimetä yhdyshenkilö veteraaniperinnetyön tukemiseksi ja eri toimialojen välisen yhteistyön kehittämiseksi.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen muilta kuin yhdyshenkilön nimeämistä koskevan ajankohdan osalta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Matti Niirasen aloite

Muutoksenhaku

03.10.2022

Asia/3

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 619

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 119

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Matti Niirasen valtuustoaloitteesta soittimme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta Helsingin kaupungissa:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminta ulottuu varhaiskasvatuksesta vapaaseen sivistystyöhön. Toimialan yksiköiden kasvatus ja opetus perustuvat sekä valtakunnallisiin että kaupunkitasoisiiin varhaiskasvatussuunnitelmiin, opetussuunnitelmiin ja tutkinnon perusteisiin. Näissä suunnitelmissa kirjatut tavoitteet ja sisällöt tukevat jo nykyisellään kulttuuriperinnön vaalimista ja siirtämistä nuoremmille sukupolville. Helsingissä oman lähialueen, Helsingin ja pääkaupunkiseudun historia otetaan kiinteäksi osaksi kasvatus- ja opetustyötä. Lisäksi kansallisten juhlapäivien vietto kuuluu osana yksiköiden toimintaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää aloitteessa kuvattua veteraaniperinteen aineiston kokoamista ja säilyttämistä tärkeänä ja aiheellisena. Helposti ja vaivattomasti saatavilla olevat tiedotus- ja opetusmateriaalit mahdollistavat entistä paremmin veteraaniperinteen käsittelemisen osana kasvatusta ja opetusta. Helsingin kaupungin kasvatus- ja opetushenkilöstö voi tällä hetkellä hyödyntää työssään esimerkiksi Historia Helsinki -palvelua (historia.hel.fi), jossa esitellään Helsingin historiaa monipuolisesti. Lautakunta pitää tärkeänä kasvatuksen ja koulutuksen yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Lautakunta ei kannata erillisen veteraanien perinnetyötä tukevan työryhmän tai vastaavan muun toimielimen perustamista. Varhaiskasvatussuunnitelma, opetussuunnitelmat ja tutkinnon perusteet ohjaavat kasvattajia ja opettajia yhteistyöhön muiden toimialojen ja järjestöjen kanssa sekä hyödyntämään kasvatus- ja opetustyössä lähialueen historiallista ja kulttuurista tarjontaa. Toimialan yksiköillä on jo vakiintuneita yhteistyösuhteita ja -tapoja muiden kulttuuriperintöä vaalivien tahojen

kanssa. Mikäli aloitteessa ehdotettu yhteyshenkilö päätetään nimetä, niin kasvatusta- ja koulutuslautakunta ei kannata yhteyshenkilön nimeämistä kasvatusta- ja koulutuksen toimialalta. Tälle toiminnalle ei ole varattu määrärahoja talousarvioissa.

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Satu Järvenkallas: Kappaleen kolme loppuun lisätään: Lautakunta pitää tärkeänä kasvatusta- ja koulutusta- yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Kasvatusta- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kasvatusta- ja koulutusta- toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, kehittämisspalvelupäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystalokunta 24.05.2022 § 103

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystalokunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Matti Niirasan ja 32 muun valtuutetun sotiemme veteraanien perinnön vaalimista koskevasta valtuustotaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään selvitetäväksi, miten Helsingin kaupunki tukee jatkossa suunnitelmallisesti veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtämisessä nuoremmille sukupolville ja miten kaupunki voisi tukea veteraaniperinnetyötä tekeviä järjestöjä ja muita toimijoita. Lisäksi esitetään selvitetäväksi, miten tulevaisuudessa voidaan tässä asiassa varmistaa hyvä yhteistyö veteraaniperinnettä vaalivien järjestöjen, kaupungin luottamushenkilöiden sekä opetus- ja kulttuuritoimen kesken. Aloitteessa esitetään myös, että kaupunki nimeäisi jatkossa virkakunnasta yhteyshenkilön, jonka toimeen osin kuuluisi veteraaniperinnetyön tukeminen ja mahdollisesti tarvittava koordinointi eri toimijoiden kesken.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämistä nuoremmille sukupolville osana Helsingin kaupungin vastuuta.

Kuten aloitteessa todetaan, sotiemme veteraanien määrän vähentyessä, toiminta siirtyy perinnön vaalimiseen ja taltioimiseen sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sijaan. Rintamaveteraanasiaain neuvottelukunta, joka on valtioneuvoston päätöksen (681/1979) mukaisesti toiminut sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä veteraanipoliittisen yhteistyön foorumina, on toimintakertomuksessaan 2017–2021 (10.6.2021) esittänyt erillisen työryhmän perustamista, jossa olisi edustettuna opetus- ja kulttuuritoimiala sekä veteraanijärjestöjen edustajat.

Sosiaali- ja terveystoimi toimi lakkautetun rintamaveteraanasiaain neuvottelukunnan sihteerinä ja koollekutsujana. Painopisteen siirtyessä veteraanien sosiaali- ja terveystoimista heiltä saadun arvokkaan perinnön vaalimiseen, sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, ettei sosiaali- ja terveystoimen entinen rooli ole enää luonteva ja sosiaali- ja terveystoimi tarkastelee siksi uutta rooliaan sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestarin johdolla kevään 2022 aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Menneisyyden tunteminen on avain nykyisyyden ymmärtämiseen ja tulevan suunnitteluun. Laajasti ajatellen sotiemme veteraanien perinnön vaaliminen lisää terveyttä ja hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.05.2022 § 91

HEL 2022-003321 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sotiemme veteraanien kokemuksen ja henkisen perinnön siirtämistä nuoremmille sukupolville myös osana Helsingin kaupungin vastuuta. Lautakunta katsoo kuitenkin, että tämä tehdään parhaiten toimialojen ja kansalaisyhteiskunnan

toimijoiden välisenä yhteistyönä. Lautakunta pitää hyvänä, että toimialoilta on nimetty yhteyshenkilö toimialoittain käytännön yhteistyön helpottamiseksi. Kulttuurijohtaja nimeää tarvittavan yhteyshenkilön kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta. Lautakunta ei kuitenkaan kannata erillisen työryhmän tai vastaavan nimeämistä tätä tarkoitusta varten.

Perinnetyöhön kuuluvat merkkipäivien vietto ja erilaiset temaattiset tilaisuudet. Tätä työtä on myös aiheeseen liittyvän aineiston kokoaminen ja säilyttäminen muistiorganisaatioissa sekä tämän aineiston saattaminen saataville vaivattomasti ja tarkoituksenmukaisilla tavoilla uusille sukupolville niin museoissa, kuin muissa kulttuurilaitoksissa, kouluissa sekä kansalaisjärjestöjen toiminnan kautta.

Vuonna 2021 toimintansa lakkauttanut Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunta on ehdottanut, että Helsinki nimeäisi valtuustokaudelle 2021–25 veteraanien perinnetyötä tukevan työryhmän tai vastaavan toimielimen perustamista yhtenä keinona, jolla veteraanien perinnöstä huolehdittaisiin siirtymäkaudella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta arvostaa veteraanien suuria uhrauksia vapaan, moniarvoisen ja demokraattisen Suomen itsenäisyyden turvaamiseksi. Nykyisessä Euroopan tilanteessa veteraanien työn merkitys on vain kirkastunut entisestään. Keskuudessamme vielä olevien veteraanien parhaan mahdollisen hoivan ja kunnioituksen tulee olla itsestään selvää.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on samaa mieltä aloitteentekijöiden kanssa siitä, että veteraanien kokemusten ja henkisen perinnön siirtäminen uusille sukupolville on tärkeä tavoite, jonka toteutumista Helsingin kaupungin tulee olla kumppanina tukemassa. Aloitteessa on tunnistettu hyvin sekä jo olemassa olevan veteraaniperinnetyön muotoja kuin eri toimijoiden yhteistyön mahdollisia muotoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa myös yhdyshenkilön nimeämistä kaupungin virkakunnasta veteraaniperinnetyön tukemiseksi ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseksi. Käytännössä tällainen henkilö on jo nimetty kulttuuripalvelukokonaisuudesta kaupunginmuseosta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että nykyisessä monien toimijoiden yhteistyössä ja hajautetussa toimintatavassa tarkoituksenmukaisin yhteistyö toteutuu ilman että tätä varten luodaan uusia hallinnollisia rakenteita tai työryhmiä. Veteraanien perinnön ja muistitiedon äärellä, sen tallentamisessa ja jakamisessa tarvitaan monia erilaisia toimia, jotta tavoitetta voidaan toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Esittelijä

03.10.2022

Asia/3

vs. kulttuurijohtaja
Reetta Heiskanen

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Minna Sarantola-Weiss, tutkimuspäällikkö, puhelin: 09 310 36488
minna.sarantola-weiss(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566